

Lleida, un repte a 10 anys

Bona tarda a tothom.

Sr. President de la Demarcació de Lleida del Col·legi de Periodistes de Catalunya, professionals dels mitjans de comunicació de Lleida, corresponsals, regidors de la Paeria, amigues i amics.

Vull agrair, per segon any consecutiu, la invitació del Col·legi de Periodistes per realitzar aquesta trobada amb tots vosaltres, i de manera especial al seu President, l'amic Jesús Riverola.

Recordareu que en ocasió semblant, l'any passat vaig fer una àmplia, tal vegada massa àmplia, exposició del programa i dels projectes que el govern municipal havia preparat per al mandat iniciat pocs mesos avant.

Avui m'agradaria estendre'm en fer un esbós del model de ciutat que, en la meva opinió, hauria d'anar-se concretant en un període de temps prou llarg, per poder tenir una perspectiva adient, però, al mateix temps, prou curt, per poder fer un exercici de realisme, sense, per això, deixar de banda la il·lusió en la tasca, mai acabada, de construir la ciutat de Lleida.

El meu compromís és a llarg termini, és a deu anys, si els ciutadans de Lleida ho volen, com diu el títol d'aquesta conferència. Aquest temps permet una acció estratègica i, a l'hora, crec que és un termini raonable per a la gestió d'un alcalde.

El model de ciutat es va construir dia a dia. Per això, també us parlaré de la tasca diària i dels avenços aconseguits en la realització del programa d'actuació municipal que vaig comprometre amb tots vosaltres en la darrera trobada i que el conjunt del govern municipal va aprovar.

Sovint pregunten **què és Lleida?** Com tota ciutat, Lleida és una suma d'història, present i projecte de futur. Però, de fet, la pregunta manifesta l'interès per conèixer el paper de Lleida en el conjunt de ciutats, de Catalunya, d'Espanya i, cada dia més, d'Europa. Doncs bé, a aquesta pregunta es pot respondre el següent:

Lleida és la capital de la Catalunya interior, per extensió del seu terme municipal (211,7 Km²), per volum de la seva població (126.641 habitants de dret) i per la seva activitat productiva, difícil d'avaluar a nivell municipal, però que a nivell comarcal situa el Segrià (segons les darreres dades de l'anuari de Caixa de Catalunya, 2.725 MM€) en el setè lloc de Catalunya.

Si he volgut citar aquestes xifres és **per posar de relleu les potencialitats de Lleida**, realitats presents i possibilitats de futur. La gran superfície del terme municipal dona un marge ampli al creixement. A tot tipus de creixement. La ciutat pot créixer en habitatges, pot créixer en activitats industrials, pot créixer en equipament culturals i universitaris, pot créixer en espais lúdics i esportius, pot créixer en espais naturals.

L'activitat productiva és igualment destacada en el conjunt català. Ja ha quedat dit, una i altra vegada, que la ciutat de Lleida és considerada entre les més destacades d'Espanya per la seva **renda per càpita**, per ser una ciutat que compta, cada dia més, a l'hora de fer negocis i perquè és una **ciutat atractiva per a realitzar inversions i instal·lar empreses de tecnologies punteres**.

Lleida és, també, un nucli de comunicacions. Això explica que hagi estat una ciutat estratègica en temps de guerra i que, ara, en temps de pau, tingui una ubicació ideal per a la **logística**. També explica que hagi estat i sigui una **ciutat comercial**, un important mercat que atreu compradors en nombre molt superior al que cal esperar de la població local. També per aquesta raó Lleida va ser, l'any 1300, la primera **ciutat universitària** de la Corona d'Aragó. Avui la Universitat de Lleida té davant seu, davant de tots nosaltres, grans possibilitats de futur. Finalment, una ciutat ben comunicada atreu visitants d'arreu. Lleida creix, cada dia més, en aquestes activitats i es consolida com una **destinació turística especialitzada en turisme de qualitat**.

No podem oblidar que **Lleida és, també, una capital política** i administrativa. Seu del govern i les administracions comarcal i provincial i, parcialment, de l'autonòmica.

Per totes aquestes raons, doncs, podem dir que Lleida sempre ha vertebrat el territori occidental de Catalunya. Aquest és el seu present. I aquest ha de ser, també, el seu futur.

Dit això, passem a l'enunciat de la conferència:

Quins són els reptes que haurà d'afrontar Lleida a deu anys vista?

Al meu entendre, els reptes corresponen, precisament, a aquells àmbits en els quals Lleida té un paper destacat i que acabo d'esmentar: la dimensió de la població, les comunicacions, els mercats, la Universitat, el turisme, l'activitat econòmica, en el seu conjunt, i la capitalitat política i administrativa.

En efecte, la població de Lleida, tot i ser molt gran en relació als municipis de la seva demarcació, és insuficient. **La població de Lleida ha de créixer** per assegurar el manteniment del creixement físic de la ciutat. Ha de créixer per incrementar la varietat i el nombre d'activitats productives per tal d'oferir oportunitats professionals i laborals als joves. Ha de créixer per poder tenir la dimensió adient que permeti el funcionament òptim dels seus equipaments, públics i privats.

Les **comunicacions** de Lleida amb la resta del món són **manifestament millorables**. Unes bones comunicacions són imprescindibles per atreure inversions, especialment inversions de qualitat; per atreure visitants, especialment el turisme de qualitat, a què he fet referència; per exportar serveis, comercials i professionals; i per consolidar el sector de la logística que, en cas contrari, quedaria absorbit, pels dos extrems més propers de l'eix principal Barcelona-Saragossa.

Quan tot sovint parlem de la importància de l'eix Osca-Lleida, que vol dir Atlàntic-Mediterrani, el que de fet potenciem és la polaritat de Lleida en l'eix logístic Nord-Llevant, sense dependre forçosament d'altres centres logístics en desenvolupament.

La població de l'àrea d'influència comercial de Lleida ha crescut un 4% des del 2001. La despesa comercialitzada a Lleida va ser, l'any passat, de 598 MM €. Lleida té al seu voltant una triple corona de 75.000, 100.000 o 50.000 habitants, si sortim a 15, 30 o 40 minuts de la capital, el que ens dóna un total de 350.000 habitants sumant-hi la capital, Lleida.

La quota de mercat de Lleida ha de créixer. Això es fa cada dia més difícil, vista la creixent competència propera i llunyana al territori. Per tant, cal créixer en qualitat, però també en quantitat de l'oferta. Lamentablement, la meua opinió, diverses normatives legals limiten no ja el creixement comercial a Lleida sinó el seu manteniment, en contra dels interessos, i els desigs, de comerciants i compradors que, com he dit, superen la població estrictament local, i crec que demanen un creixement ordenat, això sí, de l'oferta comercial.

La Universitat es troba en un punt de canvi entre la disminució del nombre d'estudiants i la creació de noves titulacions i equipaments científic - tècnics. En la darrera distribució de noves titulacions, i per primera vegada en la seva història, la UdL ha millorat sensiblement l'oferta d'estudis. Manca, no em cansaré de repetir-ho, la llicenciatura de Veterinària. En la societat del coneixement en la qual ja estem immersos, **potenciar la Universitat de Lleida** és necessari per assegurar el futur de la ciutat i del territori.

El turisme que ve a Lleida creix en els àmbits dels negocis, les trobades professionals i els congressos i simposis acadèmics. Ara, el turisme a Lleida es troba en un punt de creixement. Darrere, cal no oblidar-ho, hi ha l'esforç de tot el sector i el suport que donem des de Turisme de Lleida i des de l'ens de Turisme Provincial. Cal no abaixar la guàrdia. **El turisme a Lleida ha de créixer per tal de no decreixer.**

Finalment, la capitalitat política i administrativa, de concretar-se una nova organització territorial de Catalunya, pot veure disminuir la seva àrea d'influència. Si Lleida Capital perd pes polític i administratiu, pot perdre pes econòmic, en lloc de guanyar-lo; pot perdre ocupació qualificada, en lloc d'incrementar-la; i pot perdre població, limitant totes les altres possibilitats de creixement. **Per tant, i sóc rotund en aquest punt, cap divisió territorial pot qüestionar la capitalitat política de Lleida.**

Un cop exposats els reptes bàsics que enfronta i haurà d'enfrontar Lleida en els anys a venir, la pregunta següent és:

Què fer?

És clar que si volem veure augmentar la població haurà d'incrementar-se l'activitat productiva. La manera més segura d'aconseguir-ho és, d'una banda, **consolidar i millorar aquells sectors de l'economia lleidatana que han estat positius pel creixement global de la ciutat.** I, d'altra banda, **donar**

impuls a aquells altres sectors que poden arribar a transformar la nostra base productiva, en el sentit d'afegir més valor al treball i a les inversions que hi destinem.

El sector industrial que afegeix més riquesa a l'economia lleidatana és la construcció. Cada any que passa s'escolten veus que afirmen el final del boom immobiliari. No ha estat el cas. Crec que es pot mantenir l'activitat d'aquest sector clau a Lleida si, entre tots, hi posem els mitjans. Pel que fa a les administracions públiques, està clara la nostra disposició a fer-ho. Des de l'Ajuntament, l'any 2004 hem multiplicat (per 45) l'obra pública licitada i adjudicada (13,4 MM €). També hem facilitat la promoció privada agilitant dràsticament tota la tramitació administrativa associada.

Hem facilitat solars per a la construcció d'habitatges per a joves en el Centre Històric on també reabilitem edificis amb la mateixa finalitat. Recentment hem adquirit sòl a Raimat per la construcció de 106 habitatges, dels quals una bona part seran de protecció oficial. El Pla parcial Sud de Pardinyes suposarà la construcció de 678 habitatges, dels quals 178 seran de protecció oficial. El planejament urbanístic en curs crearà sòl per a l'edificació de 10.000 habitatges als barris de Cappont, Bordeta-Magraners, Pardinyes-Balàfia-Secà, ciutat jardí i Camí vell d'Albatàrrec.

Si volem veure aquesta situació, ja real en molts dels barris citats, i a curt termini en altres, només cal tancar els ulls i imaginar Magraners sense torres elèctriques i amb sòl edificable. Falta menys d'un any per poder-ho constatar.

Crec que el futur immediat del sector de la construcció es troba en l'obra pública, que està creixent, i en incrementar l'activitat en **la satisfacció de la demanda més popular: habitatges protegit en totes les seves modalitats, habitatges de lloguer i habitatges per a joves.**

Lleida té un sector industrial en base a les produccions agrícoles i ramaderes del territori. No és cap secret. Aquest és un dels sectors susceptibles d'intervencions per a incrementar el valor afegit que aporten a l'economia lleidatana. Això no ha de limitar la instal·lació d'altres tipus d'indústria, ans al contrari. Per tant, estem preparant més sòl públic industrial, negociant amb socis inversors, tant públics com privats

Però, és clar, que **hem d'apostar decididament per l'agroindústria.** Per aquest motiu estem desenvolupant el projecte de Parc Científic i Tecnològic de Gardeny, que tindrà els seus puntals més forts en l'agricultura i l'alimentació, sense oblidar la imprescindible aportació de les TICs que ja han començat a aterrar a Gardeny de la mà d'una empresa multinacional, **Soluziona**, que crearà (i ja ha començat) 150 llocs de treball per a joves enginyers, dedicada a programes informàtics relacionats amb l'agricultura. També a Gardeny s'instal·larà, com sabeu, un **Centre de Transferència de Tecnologies Agroalimentàries** per donar suport a les empreses del sector. Finalment, en aquest camp, el nou viver d'empreses de Gardeny i el Consorci de Promoció Econòmica, impulsen el naixement i la consolidació de **nous projectes empresarials ideats per joves creatius, els futurs empresaris de Lleida.**

Incrementar l'atracció comercial i turística de Lleida implica disposar d'una major oferta comercial i, el que és més important, d'una millor qualitat en aquests serveis que són bàsics en l'economia de la ciutat. Mentre mirem de superar les limitacions que ens imposa la normativa vigent en matèria d'equipaments comercials, no ens podem aturar. Per això, treballem en el Pla de l'Estació amb tota la seva complexitat i dificultats. I, per això, **estem convertint l'Eix Comercial en un gran Centre Comercial Lineal**, capaç d'atreure lleidatans i visitants de les tres corones d'influència del comerç de Lleida que sumen les 350.000 persones citades abans.

El turisme a Lleida és un sector clarament emergent. El nombre de viatgers a Lleida va créixer l'any 2004 un 15% respecte de l'any anterior. El nombre de pernoctacions va incrementar-se en un 18% en el mateix període. Una bona part d'aquests increments, el 32%, va ser degut a l'increment del turisme acadèmic, professional, de negocis i de congressos (164). L'impacte econòmic de tota aquesta activitat ha estat de quasi 11 milions d'euros.

Per tal de donar un impuls addicional a aquest sector esdevingut estratègic, ens calen **més equipaments d'hostaleria de qualitat, (el sector ja s'està ampliant i renovant); un Parador de Turisme al Roser; una difusió més intensa de les activitats culturals i lúdiques de la ciutat; una difusió, també intensa, dels atractius naturals del Parc de la Mitjana, del Parc del Riu i, des d'ara, dels aiguamolls de Rufeà.** Ens cal el nou projecte de renovació dels Camps Elisis, que ja s'està redactant i que desenvoluparem a partir del proper any, que acabarà d'integrar la ciutat en el seu barri de Cappont amb el Parc de la Canalització, que el proper divendres compleix 10 anys. I és clar, ens cal **La Llotja**, centre de congressos, convencions i teatre, que ja és en marxa: tots hem pogut seguir el procés de selecció i el dia 3 de maig signarem el contracte amb el gabinet redactor del projecte.

El futur de la Universitat de Lleida és, també, el nostre futur com a ciutat. Tots hi hem de ser conscients de la seva importància i li hem de donar el suport necessari per assegurar-ne l'excel·lència. El passat divendres, el Consell de Govern de la UdL va aprovar un document important, estratègic: el Pla de Recerca. En aquest document, es dibuixen tres línies força importants de desenvolupament de la investigació i la tecnologia a la nostra Universitat. Són, de fet, tres línies bàsiques d'especialització que corresponen al desenvolupament de l'àmbit agroalimentari (producció, transformació i comercialització); al desenvolupament de l'àmbit de Salut i Educació (Biomedicina, nutrició i dietètica i el Centre de Recerca Biomèdica) i al desenvolupament en l'àmbit del territori, el patrimoni i la cultura (Ciències Humanes i Ciències Socials).

He dit abans que les comunicacions són manifestament millorables. Em sembla aquesta una qüestió en la qual tots ens podem posar d'acord. De fet, dimarts de la passada setmana, en una de les reunions periòdiques que fem amb el Delegat del Govern de la Generalitat, el Subdelegat del Govern de l'Estat, el President de la Diputació i el President de la Cambra de Comerç i Indústria de Lleida; tots cinc vàrem manifestar la nostra coincidència en donar **prioritat al tancament de la circumval·lació de Lleida, a la construcció de l'autovia Osca-Lleida-Tarragona; a l'eix que connecti Lleida amb França per la Vall**

d'Aran i, en tercer lloc, a l'autovia Lleida-Tortosa (per Flix) i al desdoblament de l'Eix Transversal, obres, aquestes dues darreres, que la Generalitat s'ha compromès a realitzar en l'Acord per a la Internacionalització i la Competitivitat de l'Economia Catalana. També vàrem coincidir en la conveniència **de tenir operatiu l'Aeroport de Lleida-Alguaire, a finals de 2007**, abans de la Fira de l'Aigua que se celebrarà a Saragossa el 2008.

Les comunicacions per ferrocarril també han de millorar. La línia fèrria de Lleida amb Manresa –la primera que va construir-se- i la de la Pobla de Segur –que, com acaba de dir-nos el President Maragall, millorarà en la freqüència del servei-, que invertint un total de 70 milions d'euros han de recuperar la seva funció, especialment en la vertebració del territori de servei a la població i, és clar, en el transport de mercaderies.

Deixeu-me fer una reflexió i una interpretació lliure d'una lectura sobre les comunicacions per ferrocarril que ens permetrà introduir-nos en l'estratègia territorial de Lleida.

“Per fer front als efectes no desitjats del ferrocarril, que ja començaven a ser evidents, s'opta per intentar convertir la ciutat en un nus ferroviari de primer ordre. Per aconseguir-ho es va promoure la construcció de comunicacions Lleida - província d'Osca, Tarragona - Reus i, molt especialment, la de Lleida - Vielha i França, per Pont de Rei, doncs caldrà convertir Lleida en un important centre agrícola (cita del tomo 7 de la Història de Lleida de Manel Lladonosa).

Les noves vies ferroviàries, **“ només poden beneficiar la ciutat perquè en abaratir els costos de transport de les comarques veïnes, aquestes gaudirien de la possibilitat d'exportar la producció amb un augment del benefici, que repercutiria especialment en la capital”**. El que acabo de dir no es refereix als nostres dies. És cita textual dels historiadors Lladonosa, Jové i Vicedo, en el volum dedicat al segle XIX de la Història de Lleida. on expliquen que l'arribada del ferrocarril l'any 1860, contra el que s'havia previst, va ser negativa per al comerç a gran escala, en què Lleida va perdre quota de mercat. Cal tenir ben present, doncs, aquesta qüestió i mesurar correctament els avantatges, però també els possibles inconvenients, que ens puguin aportar la renovació de les línies esmentades i el tren d'alta velocitat.

La davallada de l'activitat comercial a Lleida per causa del ferrocarril en la dècada dels 60 del segle XIX va trobar una solució, com esmenten els citats historiadors, en la creació d'una xarxa d'interessos amb els municipis del seu entorn, de la seva àrea urbana o ciutat-regió, avui esdevinguda una àrea metropolitana de dimensions més petites però la única de característiques semblants a les de l'àrea metropolitana de Barcelona. **Per tant, com en el segle XIX, per aprofitar els avantatges de les comunicacions, cal seguir tenint una Lleida forta i amb un territori integrat al seu voltant. Dit en altres mots: Avui, Lleida és l'única ciutat de Catalunya capaç de generar una nova àrea metropolitana a Catalunya.**

Una àrea metropolitana està constituïda per una xarxa de municipis amb interessos comuns, l'associació dels quals genera un efecte multiplicador de les

seves aportacions considerades separatament. Una àrea metropolitana, per a ser operativa, ha d'estar vertebrada. **Lleida ha de ser aquest element vertebrador del territori.** Hi té un liderat en l'àmbit agroalimentari, que està creixent. És també líder en la construcció, el comerç, el turisme, la logística i la tecnologia. Encara, però, tenim **qüestions a resoldre.** Una és **la integració del transport públic metropolità,** una qüestió fonamental en la qual ja estem treballant. Properament, signarem l'acord del transport a nivell comarcal i amb la conselleria de Política Territorial. Una altra, ja mencionada, és **la millora de les infraestructures viàries,** inclòs el desdoblament de la variant sud. **Només ens resta estar convençuts,** com jo ho estic, que aquesta, sinó l'única, **és la millor alternativa possible.**

Arribats a aquest punt podem preguntar-nos: **com encaixa l'àrea metropolitana de Lleida amb la previsible futura divisió territorial de Catalunya?** Per tot el que he exposat, s'entén que l'Àrea Metropolitana de Lleida inclou la futura Vegueria de Lleida, denominació que, dit de passada, s'ha imposat; ja no es parla de Vegueria de Ponent, la qual cosa va generar alguna que altra polèmica en diferents escrits d'opinió, quan vam publicar a la premsa de Lleida defensant el nom de Vegueria de Lleida, però també inclou una part de la futura Vegueria de Pirineus- Aran; i una part de la franja i de la demarcació de Tarragona.

En ocasions m'he preguntat si serà bo partir en dues vegueries la província de Lleida. **Em preocupa que aquesta divisió ens faci perdre el pes que el conjunt de les nostres terres té a Catalunya i, en conseqüència, perdre força en la defensa dels interessos que ens són comuns.** Des d'una òptica local de Lleida és evident que m'és difícil assumir que el Pirineu sigui una vegueria autònoma, però ens hem de plantejar també que això, potser, és el millor per assegurar el futur del Pirineu, i hem de cercar, per tant, una visió global.

Així, si la nova divisió territorial s'aprova segons el projecte anunciat, caldrà establir mecanismes que assegurin el manteniment de les relacions entre els nostres municipis, les econòmiques i les socials, entre els Pirineus i la Plana de Lleida; **preveure, doncs, la creació de mecanismes que mantinguin la cohesió de tot el nostre territori,** de manera que puguin obviar-se les possibles barreres, polítiques i administratives, que la divisió en dues vegueries pot comportar. Que el Pirineu-Aran aprofiti l'efecte capitalitat i que l'Àrea Metropolitana de Lleida interaccioni a nivell econòmic i humà, generant noves oportunitats en ambdós sentits.

A partir d'aquesta reflexió vull oferir, i ho faig formalment, la **ubicació en una ciutat dels Pirineus,** la que ens faciliti l'equipament adient, d'un **centre del Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari, especialitzat en els productes i tecnologies més adients,** atenent, sobre el territori, les necessitats de desenvolupament de la ramaderia i l'agricultura de les terres de muntanya. Vull oferir, també, la nostra col·laboració, experiència i suport, a la creació als Pirineus d'un "viver d'empreses" que faciliti la integració laboral dels joves d'aquesta zona i els creï noves expectatives professionals i laborals. I vull oferir, també, els mecanismes de coordinació que ja té el Patronat de Turisme de la Paeria amb aquells que el Govern de la Vegueria de Pirineu-Aran tindran

per desenvolupar conjuntament les oportunitats turístiques que tenen les nostres terres.

En definitiva, es tracta de promoure tot allò que uneix les ciutats de la demarcació i, encara més, potenciar-lo. Perquè, com diu Chesterton en la seva Breu Història d'Anglaterra: **“les ciutats són més antigues que els comptats i, és clar, que els països”**. I te raó. Què va ser la Grècia clàssica sinó una lliga de ciutats a l'entorn d'Atenes? Què va ser la lliga Hanseàtica sinó una xarxa de ciutats comercials iniciadores de l'era moderna? Què va ser el Renaixement sinó el resultat de la creativitat d'un conjunt de ciutats del nord d'Itàlia? Què va ser la Mancomunitat de Catalunya sinó l'agrupació dels municipis catalans en un mateix projecte de país?.

I en el segle XXI, el món s'organitza com una xarxa de ciutats intercomunicada, entre les quals algunes compleixen la funció de node, vertebrant la xarxa. Per tot això, penso que hi ha raons sobrades per a demanar que **el nou Estatut d'Autonomia de Catalunya tingui molt presents els municipis**, seguint, com he recordat en altres oportunitats, la tradició municipalista del catalanisme polític. Que els tingui no sols presents sinó en un lloc destacat del seu ordenament jurídic. Que els hi atorgui **noves competències. Que reconegui les agrupacions singulars de municipis diferents de la comarca i la vegueria, com és el cas de l'Àrea metropolitana de Lleida, que a la fi és la capacitat que ens atorguem uns i altres municipis de mancomunar serveis i poder-los oferir en major quantitat i qualitat als ciutadans**. I que faci tot això acompanyant-ho de la necessària autonomia municipal que és norma a tota Europa.

Fins a aquest moment he exposat la meva visió dels reptes de Lleida en els propers 10 anys. He parlat, per tant, de Lleida enfora, mirant de trobar el seu encaix en el seu entorn immediat i en el més llunyà. Per acabar vull parlar uns instants de Lleida endins, donant resposta a una altra pregunta:

Què esperen de Lleida (i de l'alcalde) les lleidatanes i els lleidatans?

Crec que esperen que **Lleida sigui una ciutat confortable**.

Ja m'he referit anteriorment a les inversions en obra pública fetes i projectades per l'Ajuntament. Amb elles, estem aconseguint un creixement urbà harmònic i sostenible. Però, també, invertim en el manteniment de la ciutat. Les actuacions realitzades per la **Brigada Municipal d'Acció Immediata** de manteniment, que treballa les 24 hores del dia, tots els dies de l'any, i que en el 2004 va fer un total de 600 actuacions. Enguany, el pressupost destinat a aquest manteniment és de 1.550.000 €, que arriba als dos milions si incloem els camins de l'Horta i la senyalització viària.

La neteja de les vies públiques és un dels aspectes en què la ciutat ha millorat però que ha de millorar encara més. Fins ara la Paeria destinava un pressupost important, 7.100.000 €, als serveis de recollida de brossa i neteja viària. **A partir de la nova contracta s'incrementa en un 35%, fins als 9.160.000 €**. Durant l'any passat ja es van incorporar al parc de vehicles de neteja 3 màquines noves de neteja intensiva, més operaris al carrer, un nou equip de

neteja de pintades a les parets i l'entrada en funcionament de màquines especialitzades en la recollida d'excrements de gossos.

Una altra millora que cal destacar és la del servei de transport públic urbà. El transport urbà de viatgers ha guanyat en puntualitat i en freqüència, en deu línies, gràcies al carril bus de Príncep de Viana, especialment en les línies 7 (Secà de Sant Pere), la 8 (Balàfia-Gualda) i la 9 (Hospitals), on s'ha reduït en 10 minuts la freqüència de pas, gràcies a la incorporació de nous vehicles. En millorar el servei, s'ha incrementat l'ús del transport públic, en aquestes tres línies, en 40.000 viatgers. La línia 12, del Centre Històric, ha ampliat el seu circuit als centres universitaris de Cappont i de la rambla d'Aragó. **En conjunt, l'increment d'usuaris de transport públic ha estat del 13%.** Un percentatge que volem fer créixer amb **noves línies, com la prevista als polígons industrials de Lleida.** Per fer-ho possible Autobusos de Lleida ja ha encomanat 6 nous vehicles que representen una inversió de 1.150.000 euros

L'alternativa a l'ús del vehicle particular, doncs, està avançant. Tot i això, pels que encara no fan un major ús del transport públic, estem ampliant el nombre de places d'aparcament. Els usuaris de vehicle particular disposen a Lleida de 1800 places d'aparcament, tant al centre com a la perifèria, al Camps d'Esports i a Barris Nord. Ja està en construcció l'aparcament de la plaça Blas Infante, a Cappont, amb una capacitat per a 200 places i, en poc temps, s'iniciaran les obres de Viàlia, a l'estació de ferrocarrils, amb una capacitat per a 600 noves places. **Amb aquestes ampliacions contribuïrem a millorar el trànsit a Lleida i, a més, facilitarem l'accés al centre, especialment als que vénen a la ciutat, a l'hora que ens permetrà posar en marxa la progressiva peatonalització de diversos carrers de la ciutat.**

Les lleidatanes i lleidatans volem **una Lleida renovada.**

Especialment en aquella part de la ciutat, **el Centre Històric**, que precisa de majors atencions en la seva rehabilitació. La tasca feta al Centre Històric durant anys, és només ara que es comença a percebre. S'han realitzat vuit actuacions urbanístiques, de les quals dos estan en curs; s'han rehabilitat setze edificis, tres dels quals en procés d'arranjament; s'han adquirit 150 edificis per tal d'esponjar el teixit urbà del barri, obrint nous espais urbans; i s'ha reubicat 180 famílies en habitatges correctament arranats. El projecte de **Parador de Turisme donarà una nova vitalitat a l'entorn del Roser.** Ben a prop, la **nova pavimentació de l'Eix Comercial**, que enguany executarà la segona de les tres fases previstes, contribuirà a la renovació del Centre Històric. I, a l'extrem nord d'aquest barri, el Pla de l'Estació donarà un impuls decisiu en la remodelació de tota la zona. Continuarem desenvolupant la renovació del teixit comercial amb l'Eix de Zona Alta (en la plaça Ricard Vinyes) i amb les noves polaritats comercials dels barris de Pardinyes, Balàfia, Bordeta i Cappont..

L'altre barri de Lleida que viurà una renovació a fons, com sabeu, és el de la Mariola. **El Pla de barris farà una inversió a la Mariola de 13 milions d'euros en el transcurs dels propers anys.** Aquest és un altre dels grans projectes ciutadans, finançat per la Paeria i la Generalitat de Catalunya. Suposa una gran inversió per a una transformació en profunditat d'un dels nostres barris més populars, per tal d'incorporar-lo, plenament, en la xarxa

urbana de la nostra ciutat. Pla de Barris vol dir: urbanisme, equipaments, serveis a les persones i promoció econòmica. Això és el que necessita La Mariola, per tal que el Passeig de Ronda no sigui una frontera sinó una artèria que generi vida en ambdós costats.

Lleidatanes i lleidatans volem, també, **una ciutat segura**.

Seguretat que s'incrementarà, enguany, amb 10 nous agents, als quals se sumaran els **23 nous agents de la Guàrdia Urbana**, que s'incorporaran després de passar per l'Acadèmia de Policia de Catalunya, com és preceptiu. La seguretat ciutadana és responsabilitat, principalment, dels cossos de seguretat de l'estat i de la policia autonòmica. La responsabilitat de la Guàrdia Urbana està més en la proximitat a la ciutadania per ajudar en la resolució dels problemes quotidians, com també els de seguretat i ordre públic. **En aquest sentit, el guàrdia de barri és una figura clau. Com ho és el que dirigeix el trànsit en les entrades i sortides de les escoles.** Com diu el President Maragall, hem de tenir escoles segures i escoles dignes perquè transformen tot un barri.

Precisament, sobre aquesta funció de **seguretat viària**, hem endegat un **Pla de Mesures Immediates** que vàrem presentar ahir mateix. En aquest Pla, com ja ha estat difós, es contempen una sèrie de mesures, com l'aplicació en els carrers, per obligar a la disminució de la velocitat dels vehicles, de 15 passos de vianants invertits; el reforçament de l'enllumenat en punts problemàtics, la instal·lació de nous semàfors en cruïlles conflictives; i la millora de la senyalització vial. Com sempre, les mesures preventives són més importants que les coercitives. Per això, 3119 alumnes de 41 centres educatius de Lleida, de primària i secundària, de centres d'adaptació, les aules taller i els d'educació especial, han rebut una formació d'educació viària durant el present curs escolar. D'aquests, 2307 tindran, també, una formació viària pràctica en el **Parc Infantil d'Educació Viària de la Guàrdia Urbana, instal·lat a Gardeny**, activitat iniciada el dijous de la setmana passada.

Els nostres conciutadans volen que Lleida **sigui una ciutat de cultura**.

Pel seu patrimoni artístic. Principalment en el Turó de la Seu Vella, en l'antic Casal de Joventut Republicana i en el Castell dels Templers. Estem treballant intensament en l'acabament de la segona fase de l'arranjament de l'entorn de la Seu Vella, amb un pressupost de 680.000 euros, al qual cal afegir un suplement de 300.000 €, pressupostats per a aquest any. Pel que fa al Casal de Joventut Republicana, la rehabilitació i creació d'una nova façana cap a la plaça de l'IEI, suposa una veritable recreació de l'edifici, a partir de la seva història, que, a més de la nova façana, resol alguns problemes funcionals de l'edifici per al seu ús públic. Obra que compta amb l'important pressupost de 825,271 €. El Castell dels Templers de Gardeny comença també el seu arranjament, per al qual s'han disposat 250.000 € del pressupost municipal, comptant amb el mecenatge de l'empresa Abertis, que ens ajudarà a arranjant l'entorn del monument millorant els accessos i construint un aparcament de vehicles.

L'activitat de dos centres culturals municipals, com són el Teatre de l'Escorxador i la Panera, ha destacat, el 2004, per la seva intensitat. El Teatre de l'Escorxador ha acollit la celebració de 493 actes –més d'un per dia de l'any– entre els programats pel propi Teatre i els realitzats per diferents entitats ciutadanes. El resultat ha estat un notable increment en el nombre d'espectadors, que va arribar a 73.983, amb un increment del 16% sobre l'any anterior. Però això no és tot, **la programació del Teatre de l'Escorxador ha merescut el Premi a la Millor Programació de l'Estat**, guardó atorgat pels professionals del teatre.

Pel que fa a La Panera, un centre d'art contemporani encara molt jove, va aconseguir, l'any passat, una mitjana de 2500 visitants per exposició, cosa que evidencia l'interès per les manifestacions de plàstica contemporànies, que es veu refermat per les 600 persones que formen el grup d'amics de la Panera. També, aquí, vull remarcar **el gran èxit** assolit per l'exposició o, si preferiu, l'experiència de l'artista lleidatà **Antoni Abad**, en una original i creativa aproximació al poble gitano, amb el títol de **Canal*Gitano, que ha traspasat les nostres fronteres**, donant testimoni de la qualitat i l'alt nivell d'interès que genera la producció dels artistes lleidatans.

En l'àmbit de la Cultura vull destacar també el panorama esportiu. Lleida és la ciutat de l'Estat amb més esport d'elit per habitant. Però el que m'interessa encara més, és l'esport de base i, en aquesta variant esportiva, estem també en un lloc molt destacat. El suport de la Paeria a l'esport lleidatà és una realitat que lliga amb la nostra voluntat de promoció de la persona a través de tots els nivells de l'educació.

Els Lleidatans i lleidatanes també volem **una ciutat educadora**.

Lleida és la ciutat de Catalunya amb el major nombre d'escoles bressol en relació a la seva població. I ens hem compromès a crear-ne dues de noves en el transcurs d'aquesta legislatura. Ja tenim escolaritzats 529 nens i nenes, i volem incrementar en un 20% el nombre d'escolars, ampliant, també, els concerts amb escoles privades. Hem cedit terrenys a la Generalitat per a la construcció de noves escoles a Balàfia, Cappont i la Bordeta. Som a punt d'obrir una nova ludoteca a Balàfia. Ja en tindrem quatre. Oferim tot un seguit de serveis complementaris per a l'educació integral dels infants, en els àmbits del teatre, la pedagogia i l'aprenentatge d'idiomes. Em sembla un excel·lent balanç per un àmbit de serveis públic que no és una estricta obligació competencial dels ajuntaments.

Lleidatanes i lleidatans volem, també, **una Lleida de totes les persones**.

I **tots** són aquells a qui l'economia de mercat resol les seves necessitats i, també, aquells que per moltes i diverses raons necessiten més atenció de les administracions públiques.

Amb un pressupost de més de cinc milions i mig d'euros, el que suposa una despesa de 44 € per habitant de Lleida, el departament de Serveis Personals de la Paeria ha donat **servei al 8% de la població de la ciutat**. Naturalment, aquest percentatge engloba a col·lectius diferents i, per tant, la prestació de

serveis diferents. Un exemple a destacar és l'atenció domiciliària a persones de més de 65 anys amb manca d'autonomia personal. **Volem arribar a atendre al 4% d'aquest col·lectiu de gent gran.**

Atendre a les persones deponents és un objectiu al qual hem de donar prioritat. Especialment, pel que fa a les persones discapacitades, facilitant-los-hi una mobilitat satisfactòria. Això s'aconsegueix amb **l'adaptació del transport públic, que arribarà a tot el parc d'autobusos a l'acabament de l'actual mandat** de la corporació municipal; amb el programa de transport a la demanda, al qual ja s'han acollit 48 usuaris; i amb la reserva de 130 places d'aparcament en totes les zones de la ciutat.

Els immigrants són un altre col·lectiu que demana la nostra atenció. Entenc que són, o volen ser, nous lleidatans i lleidatanes, als quals hem d'ajudar amb informació i formació en la llengua i, també, en els nostres valors. En aquests dies, precisament, els serveis municipals d'empadronament tenen una punta de feina generada pel procés de regularització de persones immigrants, encara sense els papers que estabilitzin la seva estada entre nosaltres. Com ja he dit en altres oportunitats, i ho repeteixo ara, **sóc partidari d'una plena normalització de la immigració, a Lleida i arreu de l'estat, com a primer pas per poder realitzar una veritable integració d'aquests nous lleidatans en la nostra comunitat.**

El col·lectiu de les dones està encara sotmès a maltractaments i a discriminacions de gènere. Fa justament un mes va celebrar-se, amb un extens programa d'activitats organitzat per multitud de grups de dones de Lleida, el Dia Internacional de la Dona. Es va debatre sobre la violència de gènere, però, també, sobre la dona empresària i, com sempre, sobre els progressos, encara insuficients, per aconseguir la igualtat. **També es va inaugurar el casal de la Dona** que focalitzarà tots els assumptes d'interès de les organitzacions cíviques que treballen en aquest camp.

No puc acabar aquest ràpid repàs als diferents col·lectius ciutadans que reben un altre servei de l'Ajuntament, sense referir-me als joves. Als joves no se'ls ha de dir què han de fer. No en volen sentir a parlar. Però sí se'ls pot **donar facilitats per poder expressar les seves inquietuds**. Així ho fem amb una llarga llista de serveis i equipaments municipals: Centre Municipal d'Informació Juvenil, que atén 6700 demandes, arribant al 30% dels joves de Lleida; 10.000 butlletins informatius (trimestrals) amb 3500 subscriptors; assessorament al portal jove amb 500 visites setmanals; 4500 carnets joves, que donen accés a descomptes en més d'un centenar de comerços de la ciutat; 52 entitats juvenils acollides al centre Calidoscopi; quatre espais joves, repartits per la ciutat, com llocs de trobada i de realització d'activitats, que atreuen una mitjana de 215 joves diàriament; i, per a major tranquil·litat de pares i mares, serveis nocturns d'autobús urbà a la discoteca Wonder, amb una mitjana setmanal de 400 joves, i trasllat a la zona d'oci de Gardeny, que acull de l'ordre de 4000 joves els dissabtes.

La darrera pregunta és: **com fem la Lleida de les persones i els detalls?**

La fem amb el **diàleg, la negociació i la participació.**

Amb el diàleg, en primer lloc, en el si de la Corporació, obtenint, d'aquesta manera, **un alt nivell de cohesió del govern municipal**. Naturalment, a partir de les diferències lògiques en formacions polítiques diferents, per tal de tirar endavant el projecte comú que ens vàrem plantejar en l'inici del pacte de govern.

Obtenint una **bona sintonia amb les associacions veïnals**, escoltant les seves demandes, estudiant les possibles solucions i, sempre, a la recerca de solucions viables. El govern de la Paeria no s'amaga dels problemes, els afronta. El govern de la Paeria dóna respostes concretes a problemes concrets. Abordem i parlem dels temes ciutadans que preocupen a tots, com la neteja o la seguretat, o dels que preocupen a col·lectius específics, com ara: veïns de la futura ciutat esportiva, col·lectius sensibles a temes com les antenes de telecomunicacions, col·lectius amb problemes específics al centre històric. Anem resolen els problemes dia a dia i un darrere l'altre.

Obtenint **una bona entesa amb les entitats socials**. Mitjançant una participació activa en el disseny de la política municipal per part de sindicats i patronals, a través tant del **Pacte Social per a la Ciutadania**, la renovació del qual vàrem signar fa pocs dies, i del **Consell Econòmic i Social**, que iniciarà ben aviat una nova etapa amb una participació ampliada de consellers, amb la voluntat de recollir el màxim de sensibilitats socials de la nostra ciutat.

La fem, també, **gestionant amb rigor i eficiència els recursos públics**.

Les finances municipals s'han millorat. En efecte, si l'any 2003 van tancar-se amb un reconeixement de crèdit de 4,8 milions d'euros, l'any 2004 es va tancar amb un reconeixement de crèdit d'1,2 milions. La diferència, de 3,6 milions, a més de ser molt superior al milió d'euros previst inicialment, suposa **una reducció de les factures a pagar, a final d'any, del 86%**.

L'evolució de l'endeutament ha estat igualment positiva. Si l'any 2003 es va reduir únicament en poc menys de mig milió d'euros, l'any 2004 la reducció de l'endeutament s'ha acostat als tres milions i mig. **La reducció de l'endeutament aconseguida obre les portes a nous recursos per al finançament d'inversions**.

Finalment, cal dir que **l'estalvi corrent** aconseguït ha estat de més de 10 milions d'euros, quasi **duplicant les previsions pressupostàries inicials**; de manera que **l'amortització anual** pressupostada en l'1,46% **s'ha multiplicat fins arribar al 6,1%**.

Com veieu, estem realitzant un gran esforç de rigor pressupostari. Els desequilibris existents són una **herència de la despesa supletòria que els ajuntaments de Catalunya, en general, i el de Lleida, en particular, fan en serveis que corresponen prestar a altres administracions públiques**. Aquesta despesa de suplència no és qüestió banal. Per a l'Ajuntament de Lleida està avaluada en més del 30% del seu pressupost. A més, cal considerar que molts dels serveis, i de les despeses indirectes que generen, són prestats a persones de l'àrea metropolitana de Lleida que, com a Barcelona, amb les degudes correccions d'escala, s'han d'entendre com a

costos de capitalitat. Una raó, de pes, addicional, per a la proposta d'articulació territorial que feia abans.

Sé, i en sóc plenament conscient, que encara ens queda molt per fer, però està planejat i pressupostat: transformarem el barri de la Mariola, amb el Pla de Barris; el Pla de l'Estació, un gran repte per la seva complexitat, però que permetrà una integració plena de Cappont i Bordeta a través d'un nou pont, i de Pardinyes i Balàfia on substituïrem la barrera del tren per noves connexions amb el centre de la ciutat; l'eliminació de les línies dels Magraners que canviaran el paisatge de tot un barri; o la creació d'habitatges en diferents règims i per diferents col·lectius, i en llocs on era una assignatura pendent, com a Raimat o Magraners. Seguirem el programa d'equipaments de barris i donarem un impuls a l'activitat econòmica amb els grans projectes de ciutat que hem esmentat.

La Lleida dels propers 10 anys integrarà la natura com a valor patrimonial a desenvolupar, fet que és perfectament coherent amb el model econòmic que volem dur a terme.

En conclusió, i per acabar, tenim un projecte de ciutat, lligat al territori; i en el present una ciutat que creix a la mida de les demandes ciutadanes; una ciutat de les persones i els detalls que persegueix una elevada qualitat de vida de lleidatanes i lleidatans, de manera que sigui, també, un centre atractiu per a molta més gent que els seus veïns, una destacada capital de Catalunya i la capital agroalimentària de l' Euroregió.

Una ciutat i un projecte que és de tota la ciutadania, la participació de la qual és, evidentment, imprescindible.

Moltes gràcies per la vostra atenció.

Lleida, 19 d'abril de 2005.

ÀNGEL ROS I DOMINGO

Alcalde de Lleida